

Bilaga 1 - Sammanfattning av *il Marescalco*

Rollista:

Skådespelaren i prologen (gycklaren)
Gianicco pojken
Marescalco husbonden
Messer Jacopo
Ambrogio
Amman
Pedanten
Riddarens page
Hertigens lakej
Greven
Riddaren
Juden
Juveleraren
Jacopos son
Gammal kvinna
Carlo
Matronan
Adelsdamen
Messer Phebus
Grevens kammarjungfru
Grevens lakej

Kortare synopsis:

Marescalcon, Hertigens hovstallmästare, som lever i ett sexuellt förhållande med sin lärpojke Gianicco, får reda på att Hertigen ordnar bröllop för honom till kvällen. Marescalcons vänner, inklusive hans gamla amma och Gianicco försöker övertala honom att gifta sig, men han står fast vid sitt sätt att leva. Hovmän kommer med attraktiva erbjudande under hela pjäsen: bruden är ofantligt rik, Hertigen skänker dyrbara gåvor och erbjuder till sist ett adelskap om Marescalcon accepterar sin brud. Marescalcon lyssnar inte på detta, inte heller på allvarliga hot om onåd eller kroppsligt straff. Han låter sin vrede gå ut över Gianicco och amman vilka lämnar honom. Också hans övriga vänner lämnar honom eftersom han trotsat Hertigens önskan. Lämnad helt ensam av alla sina vänner ger han till sist efter för ett hot om att bli dödad om han inte gifter sig. När han tvingas kyssa bruden upptäcker han och alla andra att bruden är en förklädd man, Hertigens page Carlo. Marescalcon blir överlycklig att finna en man och blir den som får sista skrattet.

Prolog

Intrigen beskrivs av skådespelaren/histrionen/gycklaren som också beskriver olika rolltyper.

Skämtets innebörd beskrivs också, så att publiken hela tiden vet att bruden kommer att vara en utklädd man.

Pjäsen utspelar sig i Mantua under några timmars tid. Scenerna utspelas på platsen framför Marescalcons hus samt inne i Grevens palats.

Akt I

1 Gianicco sjunger en tvetydig visa om Marescalcon: "Han ska få hustru - han ska inte få hustru, han ska få henne - han ska inte få henne."

Marescalcon kommer och undrar vad som står på. Gianicco berättar att alla i Mantua vet att Hertigen har en brud åt Marescalcon och det skall bli bröllop till kvällen. Marescalcon avfärdar det som ett typiskt skämt hovmän emellan, han befäller Gianicco att vara tyst.

2 Jacopo kommer. Han konstaterar att Marescalcon som alltid är i tillsammans med sin stjärtgosse. Jacopo gratulerar M, han har hört att frun är vacker, väluppfostrad och dessutom rik -hon har 4000 dukater i hemgift.

Marescalcon vet inget om saken och ber Jacopo tala om annat än fruar. Gianicco, som hela tiden retar Marescalcon, säger "Skall vi tala om äkta män i stället då?"

Marescalcon blir uppretad och vill gå. Jacopo förstår inte varför Marescalcon vägra att gifta sig, han säger: "Du är galen som vanligt". Marescalcon och G går, Jacopo står kvar och muttrar.

3 Ambrogio kommer och frågar vad Jacopo gruffar om, och han berättar om Marescalcons blivande rika fru. Ambrogio anser att herrarna alltid ger favörer åt dem som inte förtjänar det. De går.

4 Amman kommer, hon frågar Gianicco hur det är med Marescalcon, (hon kallar Marescalcon "sin lille son"). Gianicco säger att Marescalcon kan dra åt helvete, han skall lämna honom då Marescalcon hotat att skära honom i bitar. Han berättar för Amman om den blivande hustrun. Amman blir lycklig och ber tacksägelseböner (med förvirrad teologi på förvirrat latin). En hustru kommer att sörja för henne på ålderdomen. Hon beslutar att övertala Marescalcon om att ta bruden.

5 Amman väntar på "sin lille son".

6 Marescalcon kommer, han har bestämt sig för att det är ett skämt av Hertigen, ett tecken på tillgivenhet. Amman ber Marescalcon sluta att leva klandervärt och syndigt. Marescalcon frågar på vilket sätt han är klandervärd och syndig. Du vet precis vad jag menar, säger Amman. Marescalcon frågar: Har jag korsfäst Kristus, eller? (d.v.s. är jag jude)? Amman svarar undvikande tre gånger på frågan. Till sist säger hon att det är värre än så! Marescalcon vill veta hur illa det är och Amman svarar: "Du vet vad jag menar". Sedan håller hon ett tal om att nu är det dags för Marescalcon att leva hedervärt och överge sina "ungdomliga vanor". (Sluta att ligga med pojkar och gifta sig). Hon berättar hur ljuvligt äktenskapet är och allt vad en hustru gör för sin man. Marescalcon kontrar med att många män har det verkligen annorlunda. En manlig tjänare kan stå till tjänst med allt det där som kvinnan gör. Och när det kliar hos honom kan man skicka honom till bordellen. Amman säger att Marescalcon inte är värt något bättre än livet vid hovet, där de har smutsiga borddukar och dåligt tvättade lakan.

7 Gianicco kommer. Han skäller på Marescalcon: Du försökte döda mig för att jag talar om din hustru. Marescalcon arbetar upp ett nytt raseri, Amman försöker hålla igen honom men Marescalcon kör iväg båda.

8 Marescalcon klagar, vad skulle han vid hovet att göra, han hade blivit varnad. Han minns att Hertigen nämnt giftermålet en månad tidigare, han trodde då att det var ett skämt. Nu är det allvar. "Vilken grymhet" utbrister han.

9 Pedanten, skolläraren, kommer. Han talar hela tiden på en blandning av latin och italienska. Marescalcon ber honom talapå vulgärspråket, han har annat att tänka på än upphöjda ting. Pedanten fortsätter ändå att rådbråka båda språken, och säger sig ha goda nyheter: Hertigen skall binda Marescalcon vid det äktenskapliga oket. (Pedantens bilder är ofta löjliga eller missriktade). När Marescalcon blir arg citerar Pedanten Bibeln: Trädet som inte bär frukt skall huggas ned och brännas. (Matt 3, här möjligen anspelning på sodomiternas straff). Pedanten fortsätter att hänvisa till både Bibelns och de gamla romarnas nedvärderande syn på barnlösa män.

10 Gianicco avbryter. Hästarna slåss i stallet, de håller på att döda varandra. Marescalcon rusar för att avstyra.

11 Gianicco talar med Pedanten. Scenen består av missförstånd, dubbeltydigheter och hörfel. Missförstånden är av sexuell art.

12 Marescalcon kommer, han har klarat av den vilda arabiska hingsten. Obegriplig ordlek i scenens slut. Syftar möjligen på Pedantens förhållande till Hertigen, antagligen innehåller den också en sexuell anspelning. (en liknelse om en fågel, som rätt ofta är en sinnebild för manligt könsorgan i tidens språk)

Akt II

1 Gianicco träffar Riddarens Page som har en fyrverkeripjäs. Han tänker stoppa den i byxorna på någon gammal gubbe. Pedanten kommer och Pagen ser det perfekta offret.

2 Gianicco uppehåller Pedanten med samtal, medan Pagen stoppar ner smällaren. Samtalet rör sig på de sexuella anspelningarnas område. Smällarna brinner av och Pedanten förbannar Pagen: (pojkhora - *capestrulo*). Han går för att skvallra för hertigen.

3 Lakejen söker Marescalcon för att hämta honom till Hertigen. Han berättar att det gäller hustrun. Marescalcon blir arg, är det så här Hertigen lönar honom. Lakejen undrar om inte Marescalcon tror att Hertigen skall göra honom rik. Marescalcon svarar att han tror på Gud, och att herrarna har underliga nycker och stor makt. De är som kvinnor - de jagar dem som flyr och flyr dem som jagar, och de njuter av att plåga dem som tjänar dem. Han följer med Lakejen till hovet.

4 Amman och Gianicco. Amman välsignar Hertigens godhet att hjälpa Marescalcon, det blir ett exempel för sådana som lever i synd och förtjänar att brännas i hundratal varje dag. (Ett aggressivt anförande mot sodomiter). När Gianicco försöker lugna henne anklagar hon honom att vara roten till allt ont. Han hotar med att hovmännen ska ställa till ofog för henne, de är fientliga till alla kvinnor.

5 I en lång scen talar Ambrogio med Marescalcon. Han ber honom att ta hustrun för Hertigen har kort stubin när det gäller. Ambrogio börjar med att lovprisa den blivande bruden, men när Marescalcon pressar honom att säga sanningen håller han ett misogynt tal: kvinnor är plågoandar från helvetet. Kontentan är att de gör sina män till hanrejer. Marescalcon tackar Ambrogio för de goda råd han gett, de har styrkt hans beslut. Inte ens Hertigen kan få honom att ändra sig.

6 Amman och Gianicco kommer åter. Marescalcon är fortfarande rasande på Gianicco. Amman försöker igen att övertala Marescalcon, men han kräver att hon ska ge honom en besvärjelse som får Hertigen att ändra sig. Om amman inte gör det kommer han att ta livet av sig och ge sin själ åt djävulen.

Marescalcon säger att han vill leva som han vill, sova med vem han vill, äta vad han vill utan en hustru som skäller. När Amman ger med sig och hittar på ett medel, kallar Marescalcon henne för sin söta mor.

7 Greven och Riddaren i samtal. Greven menar att det är underbart att Hertigen ger en hustru åt den som aldrig sett åt en kvinna. Riddaren berättar att Hertigen kräver att Marescalcon inte ska se bruden innan bröllopet. De skrattar åt Marescalcons förtvivlan.

8 Gianicco sjunger en ekivok visa om en flicka som vill ligga med honom. Greven och Riddaren förhör sig om Marescalcon. Gianicco tycker att Marescalcon ska ta hustrun "the half way" (*la toglia a mezzo*), så får Gianicco sitt lystmäte också. (möjligen att Marescalcon får ligga med männen och Gianicco får ligga med hustrun) De båda adelsmännen säger att det är salomoniskt! Gianicco sjunger en ny visa om en ung änka som inte har skäl att klaga på honom. Han rusar iväg till hovet för att uträtta ett ärende åt Marescalcon.

9 Greven och Riddaren hälsar hövligt på Marescalcon som svarar avmätt och går.

10 Marescalcon tränar på besvärjelsen. Han har svårt att minnas verserna. Amman minns hur dåligt läshuvud Marescalcon hade som barn. Marescalcon förbannar horan som fött honom, han förbannar verserna och svartkonsten och att han inte är gjord för att ta hustru. (*ch'io non son per torla*). Innan han kommer att ta en hustru skall dagen bli mörk och natten ljus.

Amman säger: "Du har gjort saken klar för mig. Djävulen har besatt dig". Marescalcon kör in henne.

11 Pedanten kommer och beklagar sig över alla fräcka ynglingar, effemiserade ganymeder som terroriserar Mantua som ändå är Vergilius födelsestad. Pedanten berättar för Marescalcon om vad Pagen - han kallar honom Riddarens gemål - har gjort. Marescalcon skrattar.

Akt III

1 Juden och Gianicco. Juden försöker sälja sitt nipper. Gianicco ber honom försöka med Marescalcon, men han får inte berätta vem som sänt honom. Gianicco gömmer sig för att se vad som händer. Scenen beskriver samtidigt syn på judar och hur de kunde behandlas. [De var skyddade mot övervåld av lagen, men kunde ändå trakasseras verbalt.]

2 Juden försöker sälja sina småvaror till Marescalcon som inget vill ha, Gianicco kommenterar deras dialog i bakgrunden. Marescalcon behärskar sin lust att förivra sig ("en av dessa som korsfäste Kristus hånar en man av min rang, och det är olagligt för mig att straffa honom"). Han lyckas dock ta ett artigt farväl. Juden avslöjar att Gianicco har sänt honom.

3 Gianicco kommer på att någon har sagt att giftermålet är ett skämt. Marescalcon lyssnar inte utan skäller på Gianicco som sänt på honom en försäljare. Marescalcon frågar Gianicco vad folk säger om giftermålet. När han blir pressad svarar han att folk säger att

Marescalcon är en åsna (*bestia*) som inte tar hustrun. Men någon har också sagt att det inte finns någon hustru. Gianicco ber Marescalcon att gifta sig.

4 Lakejen kommer. Han letar efter Juveleraren som är önskad av Hertigen.

5 Marescalcon förstår att Hertigen ska köpa bröllopsringar av juveleraren. Han säger till Gianicco att gå till slottet och spionera.

6 Komisk scen med Juveleraren och Lakejen . Ordlekar och missförstånd. Lakejen är inte så bildad. Juveleraren är inskränkt på sitt område och mån om sin status och sin värdighet.

7 Ambrogio kommer för att se varför Lakejen inte har utfört sitt uppdrag. Juveleraren och Lakejen följer honom till hovet.

8 Ambrogio filosoferar ironiskt om livet vid hovet.

Varför ska man studera i Bologna? Vid hovet finns all sorts lärdom, så många män med olika seder och djuriska sinnelag. Endast den intelligentaste överlever - den som kan förutse och följa härskarens nycker.

9 Jacopo kommer. De samtalar om Marescalcons förestående giftermål. Jacopo är helt säker på att det blir av, Ambrogio har sina funderingar, men håller dem för sig själv. De beslutar att gå till bröllopet. Jacopo säger: "När allt kommer omkring, så är vi avlönade (av Hertigen) för att inte lägga oss i och för att vara likgiltiga". De ser Pedanten komma och flyr.

10 Pedanten håller en tirad om Hertigens godhet, Pedanten ska bli den som håller bröllopstalet. Monologen innehåller en del omedvetna ekivoka dubbeltydigheter.

11 Pagen kommer och frågar (överdrivet hövligt) efter Riddaren. Pedanten svarar med invektiv som enligt översättarna alluderar på sodomi. (*forchicula, meretriculo*. Det senare betyder slampa, hora på latin. Diminutivändelsen -culo, som Pedanten använder i orimligt stor mängd, kan enligt översättarna anspela på "culo", röv.) Pagen driver med Pedanten som tappar koncepterna. När Pagen gör en oanständig gest (il figa) försöker Pedanten klå upp honom och Pagen flyr. Scenen slutar med att Pedanten går till sitt domiculo (lilla hem) och albergulo (boning) för att vila ut.

Akt IV

1 Marescalcon filosoferar över alla hanrejer han mött och över deras öde. Många män skäms så mycket över att det skvallras om dem att de varken går till kyrkan, till torget eller till hovet. Han ser Gianicco komma och hoppas på det bästa eftersom han skrattar.

2 Gianicco berättar att hustrun fortfarande galler. I en sorts screwball-dialog berättar Gianicco om ringarna Hertigen köpt till bröllopet. Marescalcon är i förnekelsens stadium och driver dialogen framåt. Ringarna kostar nästa 4 dukater. Marescalcon svär över livet vid hovet som dragit in honom i svårigheter.

3 Greven och Riddaren kommer på hertigens befallning. De ska eskortera Marescalcon till hertigens hus för bröllop klockan 8. Deras attityd är mer hövisk och officiell denna gången. I samtalet kommer Gianicco med ekivoka eller lustiga inpass för att driva på tempot. Riddaren framhåller vilken heder hertigen bereder Marescalcon som frågar om det är en heder att slå en liggande man och undrar hur han har förnärmat hertigen. Han skulle hellre kastas i latrinen än ta en hustru. Gianicco påpekar att för Marescalcon borde latrinen lukta gott.

Greven varnar Marescalcon. Hertigen är utan motstycke i hela världen, han tar väl hand om sina hovmän, men man bör inte reta honom. Det värsta i världen är inte att gifta sig, det är att förlora maktens gunst för den kommer inte åter. Greven ber Marescalcon att ge med sig. Riddaren stöder argumentationen, men använder ett något mer plebejiskt språk.

Marescalcon undrar varför de är så ivriga, kommer de att se efter hustrun så Marescalcon inte blir hanrej? Han försäkrar att han inte kommer att gifta sig: "Hertigen ... kan stycka mig, bränna mig levande, tortera mig (min övers) ..." men Marescalcon kommer INTE att gifta sig.

Greven svarar att de kommer att rapportera Marescalcons vägran. Riddaren skäller en stund till men Greven säger: Nog! Kräket kommer att ångra sig. Marescalcon hävdar att han har samma status som de och att de inte bör tala som de gör. Riddaren tillägger att felet de gjort varit att försöka övertala med ord i stället för med handlingar. De går i vredesmod. Marescalcon står och förbannar ödet.

4 Pedanten kommer och prisar hertigens goda natur och välvilja. Pedanten har ju ansvaret för bröllosharangerna .

5 Jacopo kommer och försöker med Pedantens hjälp övertala M. Pedanten dillar på sitt halvlatin och Gianicco kommer med näsvisa inpass för att få dem att tappa tråden; scenen är en komisk andningspaus.

Jacopo prisar sitt äktenskap, sin hustrus börd och den uppässning hon gett och all kärlek. Hans son fick honom att ge upp hovlivet (här ligger en hund begravnen - han berättar inte hela sanningen)

Gianiccoss inpass får Marescalcon att utbrista: "Ah, det är vitsigt som en komedi!"

Jacopo sammanfattar sin argumentering med den dräpande repliken: En man utan kvinna är en fluga utan huvud.

Han berättar sedan hur hustrun räddade honom när han skulle förvisas från hovet. (Här finns en historia bakom)

Marescalcon ber Jacopo att sluta om de ska fortsätta vara vänner. Jacopo blir arg, han struntar i M:s vänskap och förolämpar Marescalcon (Marescalcon kan kyssa hästarnas fötter). Marescalcon svarar att han är minsann en ärans man.

Jacopo går i vredesmod och Pedanten (som fortsätter med sitt -culo) följer efter.

6 Marescalcon konstaterar att de som gjort ett misstag vill att andra ska göra likadant. Gianicco tröstar.

7 Juveleraren kommer med två juveler som Hertigen köpt för bröllopet.. Marescalcon är inte intresserad och Juveleraren säger att det är månens inflytande, för denna dagen är månen i konjunktion! (fel i översättning). Juveleraren försvinner. Scenen visar att han är både korkad och fåfång.

Gianicco säger nämner bröllopet igen och blir slagen av M. Gianicco säger: "Är det så du behandlar dem som ger dig njutning?" Marescalcon slår honom igen tre gånger och kallar honom förrädare. Gianicco hotar att skvallra (eventuellt om att Marescalcon ligger med honom). Marescalcon fortsätter att skälla och Gianicco hotar igen att han ska skvallra. Amman försöker medla utan framgång. När Marescalcon kallar Gianicco hora springer han sin väg.

Marescalcon låter ilskan gå ut över Amman som får nog och förskjuter honom: "Jag är inte längre din amma."

Marescalcon konstaterar att han har blivit kvitt allihop, även Jacopo (cacone - egentligen "skitaren"). Marescalcon svär att Hertigen hellre får döda honom än att han tar en hustru.

8 Lakejen kommer. Marescalcon svarar kyligt på hans hälsning varpå Lakejen kommenterar: du borde skratta och dansa istället på grund av hustrun och hemgiften. Marescalcon ber Lakejen sluta plåga honom. Lakejen påminner Marescalcon om hans ställning. Det är bara Lakejens värdighet som förhindrar honom att klå upp M, som bara är en simpel hantverkare.

Marescalcon behåller lugnet och tar ett artigt farväl av Lakejen som gör ett sista försök i en dialog med avbrutna och inflätade repliker. Marescalcon går in i huset och Lakejen konstaterar att han väl uppfyllt Hertigens krav på att trakassera Marescalcon.

Akten slutar med att Marescalcon är alldeles ensam och utan vänner.

Akt V

1 Jacopo har ångrat sin vrede och kommer tillbaka. Han har med sin son och prisar hans underbara egenskaper för Marescalcon som ett bevis på äktenskapets goda följder. Sonen säger bara två repliker vilka avslöjar honom som en fåfäng snobb. Marescalcon noterar detta.

2 Greven och Riddaren kommer också åter och ber om ursäkt för sina hårda ord. Marescalcon svarar att klienter ska inte vredgas på sina patroner. Så länge det inte är tal om bröllop är han redo att stå till tjänst med allting.

Greven berättar att de kommit på Hertigens order, inte för att befalla utan att vädja. Hertigen har nämligen beslutat att upphöja Marescalcon till riddare om han tar hustrun. ("en ära värdig en konung" !!)

[Scenens struktur: greven säger replik, riddaren eller Jacopo kommenterar.]

Marescalcon säger att bli riddare är värre än att få en hustru vilket gör Riddaren upprörd. Titeln för en närmare tronen - med obehagliga konsekvenser och det är bara snobbar som bryr sig om titlar.

De tre försöker nu överträffa varandra i beskrivningen av hustrun. De förtalar Ambrogio som varnat M. Marescalcon berättar sin syn på hovkvinnor. "Kvinnor är djävulens skapelser - må kräftan äta dem alla". Greven avslutar kort: I kväll är det ditt öde att bli gift.

3 Pedanten kommer och förklarar hur filosofin råder till giftermål. Greven, Riddaren och Jacopo kommer med inpass som driver med Pedanten och situationen. (Här och där uppträder de som Knatte, Fnatte och Tjatte - ordningen är hela tiden Greven, Riddaren, Jacopo)

Marescalcon blir inte övertygad om varken äktenskapets förträfflighet eller eventuella barns etos, de kommer att bli spelare, hallickar, rövare, förrädare menar han. Döttrarna blir som bäst horor. Och även om äkta mannen har goda anlag är han inte alltid far till barnen. Greven föreslår att de skall gå in i huset för att diskutera klart.

En löjlig scen om rangordning och hövlighet följer - båda vill låta den andre gå först in - mellan Greven och Riddaren. Pedanten löser det med att gå först: visdom går före vapnen. Jacopo fnyser åt utländska löjligen hövitskheter och följer Pedantens exempel.

4 Tre kvinnor av olika ålder och rang i Grevens palats. Den gamla kvinnan berättar att Hertigen förklarar för hela hovet att han denna kväll ska ge Marescalcon en hustru. Alla tror nu detta, men kvinnorna har fått i uppgift att klä Hertigens page, Carlo da Fano, till den utlovade bruden.

Carlo i full brudutstyrsel visar upp sig: "Ett mirakel - från man har jag förvandlats till kvinna. Och Marescalcon ska ge mig ringen" Matronan svär på att Carlo har det rätta sättet för en kvinna, alla kommer att tro att han är en ung flicka: Utseendet, talet, uppträdandet och gången - allt stämmer! Till och med kinderna är röda. De förhör honom sedan på kvinnligt uppförande, hur han ska hålla blicken och huvudet. Han kan det till fullo. Matronan berömmar och påminner honom att se klok, blyg och from ut och titta ned i golvet när brudgummen kommer och absolut inte se någon i ögonen. Sedan skall han vara anspråkslöst blyg och bli tillfrågad tre gånger inann han svarar "ja".

De påminner honom att använda tungan vid brudkyssen. Carlo lovar att minnas allt och att inte skratta.

En löjlig scen (en pendang till männens) om rangordning följer mellan matronan och adelsdamen. Den gamla kvinnan hävdar sin rätt eftersom hon är äldst. Bruden/Carlo hävdar SIN rätt då han är bruden. Matronan säger att det är sant, de övriga skall följa efter tillsammans.

5 Greven, Riddaren och Jacopo har blivit instruerade att föra Marescalcon till bröllopet - antingen kärleksfullt eller med våld. Marescalcon undrar varför de inte dödar honom med en gång. Greven ger Marescalcon Hertigens gåva - ringarna. Marescalcon säger att dem kan han stoppa upp i... - han menar sig nu gå till sin avrättning.

Greven ber brudgummen att gå först. Marescalcon menar att äran att gå först betyder ingenting för honom. Pedanten säger att dekorum måste följas. Marescalcon har nu gett upp och följer med. (Det är en kalvariescen i miniatyr)

6 Ambrogio och messer Phebus kommer för att se det roliga. Phebus oroar sig för att Hertigen ska tröttna och låta hänga Marescalcon. Ambrogio säger att det går på ett ut att dö eller att gifta sig. En hustru är som syfilis, franska sjukan. Kvinnan har ständiga utbrott, hon är envis och svinaktig. (Ett skarpt misogynt utbrott.)

7 Gianicco och Amman kommer tillbaka, Gianicco kan inte lämna Marescalcon för att leva med någon annan. Även om han blir illa behandlad kommer han inte att lämna M. Amman säger samma sak. Giftermålet kommer att ge frid åt alla och Marescalcon betyder mer än bröd för mig. (Hur allvarliga är de och hur mycket betyder M:s nya rikedom?)

8 Lakejen klagar på att ha fått springa hela dan. Nu kommer han med befallning att sätta igång bröllopet.

9 När han knackar tittar en tjänsteflicka ut genom fönstret. Hon påminner honom om kärlekslöften han gett tidigare.. Han kuttrar ljuva ord och lovar att se henne senare på natten. Till publiken säger han att han kommer verkligen inte att gå dit.

10 Marescalcon konstnar när han får se brudföljet och svimmar. Riddaren påpekar att detta var det underligaste han sett, andra män brukar vaknar till liv av en vacker kvinna. Med gemensamma ansträngningar lyckas de väcka honom. (Gianicco gör en liten fräck anspelning.)

Greven befäller Pedanten att hålla talet och frågar Marescalcon om han är redo att lyda. När Marescalcon säger nej hotar Greven att skära halsen av honom. Marescalcon svarar att han omöjligt kan gifta sig eftersom han har bråck, det är bara att fråga Amman om det inte är sant. Han tillägger att det kanske vore bättre att fråga Gianicco. Amman säger att det är lögn och Marescalcon ger nu efter under Grevens hot om att använda kniven. Pedanten håller talet och frågar bruden om ett "ja". Bruden svarar inte först och Marescalcon ber en bön att hon ska ha tappat rösten. Bruden svarar dock "ja" tredje gången. När Marescalcon får frågan försöker han neka, men Greven hotar igen att döda honom. Gianicco och Amman ber Marescalcon att säga ja, vilket han gör. Greven ber honom nu att kyssa bruden medan han sätter på ringen.

När Marescalcon märker att bruden stoppar in tungan i hans mun får han ett raseriutbrott - detta är ingen jungfrus kyss utan en erfaren kvinnas. Han förbannar alla som sätter tror på höga Herrar. Carlo/Bruden utbrister att detta är verkligen en "bestiale uomo" en tölp. Marescalcon vill se den som han har köpt med sin undergång. Efter ett litet handgemäng får han av Bruden slöjan och ser att det är en ung man - Carlo, pagen. Alla skrattar åt att de blivit lurade, men Marescalcon skrattar mest, han tycker det är bättre att skratta åt en lögn än att gråta över en sanning.

Ammans slutord: Man kan aldrig dra bort grodan från gyttjan.

11 Grevens tjänare bjuder in alla till fest. Greven ber Bruden att gå först, alla skall följa efter.

En liten dialog med missförstånd mellan Greven och Pedanten. När Gianicco förklarar häpnar Pedanten över hans förstånd och smickrar honom. Gianicco svarar med en ekivok vits som Pedanten ber honom förklara. Gianicco säger att denna gången kommer en förklaring att kosta pengar. Pedanten ber att få återkomma. (En invit till betald sex) Gianicco ber Pedanten att säga några avslutande ord till publiken, om han säger något ovänligt om kvinnor kommer de att avguda honom.

12 Pedanten håller epilogen. Eftersom han lovprisat äktenskapet tidigare, kräver nu dialektikens regler att han nu skall förtala det. Vilket han gör på ett invecklat sätt. När han trasslat in sig ordentligt ber han snabbt publiken att ha det bra och att applådera.